

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ – 1892 г.» - ЧОКМАНОВО

Тел.: 0877-666-305, e-mail: todora.garova@abv.bg

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ – 1892 г.“ ЗА 2022 ГОДИНА

1. ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян, както следва:

Актуален учредителен акт –ЕИК/ПИК 000609898 ;

Решение № Фирмено дело: № 758/1997 г.

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 24.06.2017 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – Тодора Гарова и Сийка Кузманова - секретар. Дата на изтичане на мандата: юни 2020 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 1120, последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 2021011425315.

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност на НЧ „Христо Ботев – 1892 г.“ село Чокманово през 2022 г. е съобразена с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища

Съгласно **Чл. 2. (1)** ЗНЧ, Народно читалище „Христо Ботев – 1892 г.“ – село Чокманово е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение в което изпълняват и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и под, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно **Чл. 2. (2)** НЧ „Христо Ботев – 1892 г.“ село Чокманово е юридическо лице с нестопанска цел.

Изготвянето на програмата за 2022 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището, като важна обществена институция, реализираща културната идентичност на село Чокманово, както и да се засили обществената роля като единствен традиционен културен и образователен център.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар Изготвянето на Програмата

за развитие на читалищната дейност през 2022 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на село Чокманово.

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложи в Програма за дейност 2022 г. са съобразени съгласно Чл. 3. (1) и (2) от ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на Чокманово, свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в селото;
2. Запазване на обичаите и традициите на село Чокманово;
3. Разширяване на знанията на жителите и гостите на селото и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности, като:

1. Извършване на ремонт и поддържане на библиотеката;
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства,
4. Концерти, чествания и иновативни дейности ще се провеждат, съобразно променената епидемична среда;
5. Събиране и разпространяване на знания за родния край и евентуално включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО

На територията на село Чокманово, община Смолян функционира Народно читалище „Христо Ботев – 1892 г.“, като същото има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- ☉ Културно разнообразие:
- ☉ Сътрудничество с:
 - Община Смолян
 - Министерство на културата
 - Областна администрация Смолян;
 - РЕКИЦ „Читалища“;
 - Читалища;
- ☉ Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др. финансиране.

2.2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- ☉ Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- ☉ Материална база – поддържане в много добро състояние;
- ☉ Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
- ☉ Сътрудничество на доброволци – читалищни дейци - планирани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение, както и участието им в общоселски прояви.

2.3. Слаби страни:

Дейностите се реализират в зависимост от новата епидемична обстановка

Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.

⊗ Територии, засегнати от обезлюдяване.

- спира на намаляващото и застаряващо население;

- свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;

2.4 Предизвикателства

• Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?

• Как да се включат хората, живеещи на село в културни и художествени практики?

3. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и осъществяване в новата епидемиологична обстановка и предаване традициите на младите членове;

Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;

Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма "Учене през целия живот".

Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на селото; Проучване на автентични песни, истории и библиографии на известни чокманци и издаването им в книга/списание;

Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в Чокманово.

Участие в местното самоуправление и процесите на гражданското общество и превръщане на читалището във фактор за обществен диалог.

4. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Смолян.
- Договор за безвъзмездно право на ползване с Община Смолян/2022 г.

5. ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището, библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

Дейността на библиотеката през 2022 г. ще включва:

1. Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека чрез закупуване на нова литература, дарения, и при възможност кандидатстване с проект пред МК и други организации.

2. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 25 читатели.

3. Издаване и представяне на книга за Тодор Тодоров – изявен чокманец, един от създателите на „Историята на Чокманово“

4. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;

5. Инициатива „Книга за всеки“ – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;

6. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.

7. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката“ ;

8. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;

9. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци – Ангел Шеев - Шею

10. Експониране на изложба, кътове с литература, и др. преди провеждане на Илинденския събор 2022.

11. Поддържане и обогатяване на колекция от снимки на чокманските родове

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището цели запазване и развитие на традиционните ценности на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изяви на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2021/2022 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*) - Няма такива

Езикови школи и курсове (*кратко описание*)- Няма такива

Клубове по краезнание (*кратко описание*) – Няма такива

Музейни колекции (*кратко описание*).

Попълване и съхранение на колекция от архивни снимки от историята на село Чокманово, както и колекцията от снимки на чокманските родове

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави и формации (*кратко описание*) - Няма такива

Театрални състави (*кратко описание*) - Няма такива

Танцови състави и групи /битови/ (*кратко описание*) - Няма такива

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци (*кратко описание*);

Няма такива

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители (*кратко описание*)- Няма такива

Предоставяне на компютърни услуги – ДА/ интернет - НЕ;

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

4. **Поддържане** и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници и др. прояви.*
5. **Специално внимание и подкрепа на младите дарования** за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др.*през летните месеци.*
6. **Събиране на материали за културно-историческото минало** и етнографията на.....
7. **Нематериално културно наследство** – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България“2020.
8. **Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти** - Програма „Културно наследство“ - „Културно предприемачество в областта на културното наследство“ и „Съхранение и популяризиране на културно наследство“.
9. **Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората** от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.
10. **Социална политика на читалището**, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството

V. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Планирани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни - първо и най-важно - провеждане на отчетно изборно събрание при първа възможност, след падане на мерките от ковид кризата
2. Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения.

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАРЕН

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	Отбелязване на 173 г. от рождението на Христо Ботев	Читалище	06.01.2022
Февруари			
Март	Тържествено отбелязване 144 г. от Освобождението на България	Паметник на Стоян войвода	01-03.03.2022
Март	Честване на 8 март	Читалище	06-08.03.2022
Април	Празнуване на „Цветница“ и «Великден»	Читалище	20-30.04.2022
Май			
Юни	Детска занималня и екскурзии за децата на чокманци, дошли за лятната ваканция в селото	Читалище	Юни“2022
Юли	Общо селски празник: Традиционен събор „Илинден“	Чокманово	01.08.2022
Август	Детска занималня и екскурзии за децата на чокманци, дошли за лятната ваканция в селото	Читалище	Юли-Август 2022

Септември	Отбелязване Ден на Съединението и Ден на независимостта – среща разговор в читалището за тези историческите събития и участието на чокманци	Читалище	Септември 2021
Октомври	Отбелязване Ден на възрастните хора - беседа за здравето от доктор от РЗИ и музикален поздрав	Читалище	01.10.2022
Ноември	Честване на Деня на народните будители и на бивши учители в училището в Чокманово	Читалище	01.11.2022
Ноември	Ден на християнското семейството и младеж – тържествено отбелязване на златни, сребърни и други сватби, кулинарен конкурс	Читалище	21.11.2022
Декември	Коледно-новогодишни празници	Читалище	18-30.12.2022

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
- участие с проект Мобилност към НФ"Култура", към Министерство на културата;
- участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите;
- участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища“;
- инициране на социални дейности с различни възрастови групи, хора с увреждания
- доброволчески инициативи: седмицата на гората- почитване на еко- пътеки и туристически маршрути;
- подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове - 57, събран членски внос-115
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели-21;
- брой нови книги и абонамент-6книги, 0 абонаменти
- брой предоставени услуги;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания – 1 събор на **изключително много добро ниво**;
- брой организирани групи и постижения;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;
- проведени събрания – общи и на настоятелството – 3 на настоятелство.
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
- общ бюджет на читалището за предходната година.

ФИНАНСИРАНЕ

Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
Субсидия за дейност от Община Смолян съгласно чл.26а (3) от Закон за народните читалища;
Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
Финансиране от спечелени проекти;

Дарения;
Управленски инициативи.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2022 година;

Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2022 г. пред Кмета на Община Смолян и Председателят на Общинския съвет, Доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2021 г.

При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящата едногодишна програма за развитие на Читалище „Христо Ботев – 1892 г.“ село Чокманово е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността.

Забележка: Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете за работа през предстоящата 2022 година. Промени по програмата ще се съгласуват с читалищното настоятелство, след което ще се представят в Община Смолян.

Годора Гарова – председател
и членовете на Читалищно настоятелство на
НЧ „Христо Ботев–1892 г.“ село Чокманово